

STYRANDE DOKUMENT

SLU ID: SLU.ua.2025.1.1-1688

Version: [Om tillämpligt]

Sakområde: 4. Forskning samt 5. Miljöanalys

Dokumenttyp: Plan
Beslutsfattare: Rektor
Avdelning/kansli: Avdelningen för planering
och forskningsstöd
Beslutsdatum: 2025-05-16

Träder i kraft: 2025-05-16
Giltighetstid: Tills vidare
Senast granskad:
Bör granskas före: 2027-12-31

Dokument som upphävs: SLU.ua.2022.1.1.1-2209, SLU.ua.2022.1.1.1-2210

Bilaga till: Rektorsbeslut om Plan för systematiskt kvalitetsarbete inom forskning och miljöanalys, SLU.ua.2025.1.1-1688

Plan för systematiskt kvalitetsarbete inom forskning och miljöanalys

Inledning

Syftet med det systematiska kvalitetsarbetet är att genom ett strukturerat och systematiskt arbete, som genomförs samordnat på olika nivåer i verksamheten enligt fastställda rutiner, säkerställa att forskning, utbildning och fortlöpande miljöanalys vid SLU håller hög kvalitet samt att identifiera utvecklingsbehov. Policy för sammanhållet kvalitetssystem och systematiskt kvalitetsarbete vid SLU, som har fastställts av rektor (SLU.ua.2024.1.1.1-3466), är ett övergripande styrdokument som beskriver principerna för det systematiska kvalitetsarbetet och ska tillse att kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av forskning, utbildning och fortlöpande miljöanalys vid SLU vilar på gemensamma grunder, att roller och ansvar tydliggörs och att kopplingarna mellan de olika verksamheterna tas tillvara. Det systematiska kvalitetsarbetet omfattar både verksamheternas förutsättningar och innehåll. Kvalitetssystemet är utformat för att säkerställa att SLU:s alla verksamheter arbetar ändamålsenligt och effektivt för att uppfylla kraven i högskolelagen och högskoleförordningen, att nationella och europeiska standarder och riktlinjer följs samt att målen i SLU:s strategi uppnås. Kvalitetssystemet reglerar inte verksamheterna i sig utan enbart kvalitetssäkringen och det kontinuerliga förbättringsarbetet.

Enligt policyn ska planer tas fram som beskriver det systematiska kvalitetsarbetets operativa delar samt ansvarsfördelning inom de olika verksamhetsgrenarna. Plan för systematiskt kvalitetsarbete inom forskning och miljöanalys beskriver följande aspekter av det systematiska kvalitetsarbetet inom forskning och miljöanalys:

- Processer för kvalitetssäkring och uppföljning
- Ansvarsfördelning och roller
- Kvalitetsområden och kvalitetsstandarder

Processer för kvalitetssäkring och uppföljning

Övergripande beskrivning av systemet

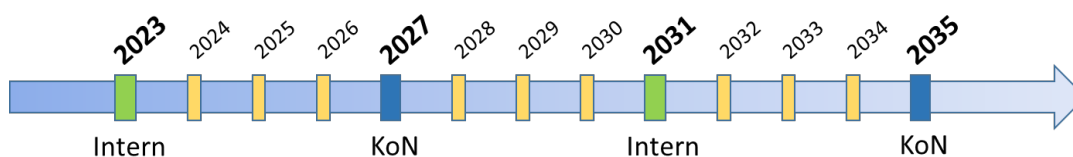
De centrala delarna i kvalitetssäkringen av forskning och miljöanalys utgörs av nulägesanalyser och kvalitetsdialoger på alla nivåer inom SLU – institution, fakultet och universitetsgemensamt. Nulägesanalyserna genomförs i fyraårscykler (se figur 1). Varannan gång (dvs. vart åttonde år) kompletteras de med extern bedömning (utvärderingen Kvalitet och Nytt, KoN).

Den systematiska kvalitetssäkringen utgår från de fem kvalitetsområden som beskriver förutsättningar för hög kvalitet i forskning och miljöanalys och som beskrivs i slutet av detta dokument.

Nulägesanalyser och kvalitetsdialoger syftar till att identifiera utvecklingsbehov i relation till de olika kvalitetsområdena. Processen utmynnar i utvecklingsåtgärder på olika organisatoriska nivåer. Under mellanåren i fyraårscykeln ligger huvudfokus på uppföljning av åtgärder. Kvalitetssäkringsprocessen dokumenteras i form av kvalitetsrapporter.

Systematiken i den cykliska processen följer alltså mönstret:

- **Analysera** – nuläget i verksamheten i förhållande till en standard (dvs. en intern målbild) för respektive kvalitetsområde. I samband med KoN tas även stöd av externa bedömare.
- **Identifiera** – åtgärder för förbättring/utveckling
- **Genomföra** – beslutade åtgärder
- **Följa upp** – genomförandet av beslutade åtgärder och resultat på årlig basis.

Figur 1. Tidslinjen visar fyraårscykeln för kvalitetssäkringsprocessen. Gröna och blå boxar avser de år då nulägesanalys genomförs. Blå boxar med benämningen "KoN" avser de år då kvalitetssäkringsprocessen inkluderar extern bedömning. De gula strecken indikerar mellanåren då fokus ligger på uppföljning.

Process på institutionsnivå

Nulägesanalys

Den fyraåriga cykeln inleds med att institutionen genomför en nulägesanalys som omfattar de fem kvalitetsområdena (se slutet av detta dokument). En ny nulägesanalys utförs vart fjärde år, och åren däremellan har främst fokus på uppföljning av aktiviteter och åtgärder.

Nulägesanalysen innebär att institutionen reflekterar över om befintliga processer, rutiner, ansvarsfördelning och verksamhetsstöd mm fungerar på ett sätt som gör att standarden för varje kvalitetsområde uppfylls. I samband med att KoN har genomförts inkluderas även resultatet av den externa bedömningen. I de fall man anser att standarden inte uppfylls beskrivs utvecklingsåtgärder som baserat på detta planeras vid institutionen. Institutionen kan också identifiera frågor och utmaningar som man vill lyfta till dialog med fakultetsledningen.

Institutionen anpassar arbetssättet till de egna förutsättningarna och etablerade rutiner. För att nulägesanalysen på ett bra sätt ska kunna bidra till det egna kvalitetsarbetet behöver medarbetarna på ett tydligt sätt involveras. Som stöd för nulägesanalysen tillhandahålls ett dialogverktyg på medarbetarwebben.

Inför de tillfällen när en extern sakkunnigbedömning, KoN, genomförs (dvs. vart åttonde år) kommer kompletterande anvisningar om ytterligare underlag att ges.

Kvalitetsrapport

Resultatet av nulägesanalysen redovisas i en kvalitetsrapport. Rapporten utgör underlag för kvalitetsdialogen mellan institutions- och fakultetsledning (se nedan). I kvalitetsrapporten ges en kort sammanfattning av nulägesanalysen samt en beskrivning av åtgärder som institutionen planerar att genomföra baserat på behov som identifierats i nulägesanalysen. Frågor och utmaningar som man vill lyfta till dialog med fakultetsledningen beskrivs också.

Kvalitetsrapporten innehåller även en kort beskrivning av hur processen för nulägesanalysen genomförts vid institutionen. En mall för kvalitetsrapporten tillhandahålls på medarbetarwebben.

De påföljande åren uppdateras kvalitetsrapporten årligen med kortfattad information om hur genomförandet av åtgärder på institutionen fortlöper.

Kvalitetsdialog mellan institutions- och fakultetsledning

Kvalitetsdialogen genomförs i samband med den ordinarie, årliga verksamhetsdialogen. Syftet är att med utgångspunkt i nulägesanalysen föra en öppen och framtidsinriktad diskussion om kvalitetsfrågor och behov av utveckling. Kvalitetsdialogen inkluderar en genomgång av de utvecklingsåtgärder som institutionen planerar att genomföra. Under mellanåren (då ingen ny nulägesanalys genomförs) ligger fokus i kvalitetsdialogerna på uppföljning av beslutade åtgärder, eventuella behov av justeringar av dessa, samt eventuella nya åtgärder.

Process på fakultetsnivå

Nulägesanalys

Baserat på institutionernas kvalitetsrapporter, kvalitetsdialoger samt andra relevanta utvärderingar och underlag görs en analys och syntes av nuläget vid fakulteten som helhet. En viktig del i analysen är att identifiera återkommande teman eller utmaningar i institutionernas kvalitetsrapporter, samt utvecklingsbehov. I samband med att KoN har genomförts inkluderas även resultatet av den externa bedömningen.

Kvalitetsrapport

Fakulteten sammanställer en kvalitetsrapport, som innehåller en sammanfattning av nulägesanalysen samt en beskrivning av de utvecklingsåtgärder man planerar att genomföra baserat på behov som identifierats i nulägesanalysen. Vidare beskrivs även utvecklingsbehov som fakulteten vill lyfta till diskussion på universitetsgemensam nivå.

Kvalitetsrapporten utgör dokumentation och underlag för kvalitetsdialogen med rektor. En mall för kvalitetsrapporten tillhandahålls på medarbetarwebben.

Under mellanåren uppdateras kvalitetsrapporten med kortfattad information om hur genomförandet av åtgärder vid fakulteten fortlöper.

Kvalitetsdialog mellan fakultetsledning och rektor

Kvalitetsdialogen genomförs i samband med de årliga verksamhetsdialogerna ("fakultetsdialoger") mellan rektor och respektive dekan/fakultetsledning. Syftet är

att med utgångspunkt i kvalitetsrapporten föra en framåtsyftande diskussion om kvalitetsfrågor och utvecklingsbehov. Fakulteten informerar om de utvecklingsåtgärder man planerar att genomföra baserat på nulägesanalysen och kvalitetsdialogen med institutionerna. Vidare förs en diskussion om utmaningar på universitetsgemensam nivå.

Under mellanåren ligger fokus i kvalitetsdialogerna på uppföljning av åtgärder, eventuella behov av justeringar av dessa, samt eventuella nya åtgärder.

Process på universitetsnivå

Kvalitetsdialoger och nulägesanalys

En kvalitetsdialog genomförs med varje fakultetsledning med utgångspunkt i respektive kvalitetsrapport (se ovan). Baserat på kvalitetsdialogerna, diskussioner i ledningsrådet samt eventuella relevanta utvärderingar eller undersökningar, görs en analys och syntes av nuläget för universitetet som helhet. I samband med att KoN har genomförts inkluderas även resultatet av den externa bedömningen. En viktig del i analysen är att identifiera återkommande teman, eller gemensamma nämnare, i fakulteternas kvalitetsrapporter samt behov av universitetsgemensamma åtgärder.

Kvalitetsrapport

En sammanställning görs av slutsatserna från nulägesanalysen. I rapporten beskrivs även utvecklingsåtgärder som planeras på universitetsgemensam nivå.

Under mellanåren uppdateras kvalitetsrapporten med kortfattad information om status för genomförandet av aktiviteter och åtgärder.

Årlig rapportering till universitetsstyrelsen

Årligen informerar rektor SLU:s styrelse om årets kvalitetssäkringsprocess, och resultat från åtgärdsarbetet diskuteras.

Återkoppling och spridning av resultat

Ett centralt element av kvalitetssäkringsprocessen är återkoppling till alla nivåer av organisationen kring beslutade åtgärder, deras implementering och resultat. När arbetet med nulägesanalyser, kvalitetsrapporter och kvalitetsdialoger har genomförts bör resultat och erfarenheter delas och utgöra underlag för fortsatt dialog exempelvis vid institutionsmöten, fakulteternas prefektmöten, rektors prefektmöten och rektors ledningsråd. Vidare görs kvalitetsrapporter från fakultets- och universitetsgemensam nivå, liksom resultatet från extern utvärdering, tillgängliga på webben. Syftet är att alla ska kunna ta del av vad olika delar av

organisationen kommit fram till inför kommande omgångar av den systematiska kvalitetssäkringsprocessen.

Ansvarsfördelning och roller

Avdelningen för planering och forskningsstöd har det övergripande ansvaret för att stödja, samordna och dokumentera processen för SLU:s systematiska kvalitetssäkring.

Ansvar för kvalitet inom forskning och miljöanalys

Kvalitetsansvaret bärs av hela universitetet, och är fördelat inom den befintliga organisationen med dess beslutsnivåer och arbetsordning.

Universitetsstyrelsen ansvarar för den övergripande inriktningen av SLU:s verksamhet. Rektor är myndighetschef och har under universitetsstyrelsen det övergripande ansvaret för ledningen av verksamheten.

Fakultetsnämnderna, vilka är underställda SLU:s styrelse, ansvarar för att verksamheten anpassas så att hög kvalitet nås i forskning och miljöanalys.

Prefekterna ansvarar för att forskning och miljöanalys av högsta klass bedrivs inom respektive institutions område, inom ramen för tilldelade resurser.

Rollfördelning

Prefekter förväntas

- genomföra nulägesanalyser vid institutionen och sammanfatta i en kvalitetsrapport som årligen uppdateras
- på institutionsnivån genomföra och följa upp de aktiviteter och åtgärder som identifierats i kvalitetsrapporten
- delta i årlig kvalitetsdialog med dekan
- dela resultat och erfarenheter från kvalitetssäkringsprocessen i lämpliga sammanhang

Dekaner förväntas

- ta del av institutionernas kvalitetsrapporter
- genomföra årlig kvalitetsdialog med prefekter och sammanfatta i en kvalitetsrapport från fakulteten
- på fakultetsnivån genomföra och följa upp de aktiviteter och åtgärder som identifierats i kvalitetsrapporten
- delta i årlig kvalitetsdialog med rektor

- dela resultat och erfarenheter från kvalitetssäkringsprocessen i lämpliga sammanhang

Rector förväntas

- ta del av fakulteternas kvalitetsrapporter
- genomföra årlig kvalitetsdialog med dekaner och sammanfatta i en universitetsövergripande kvalitetsrapport
- på universitetsnivå genomföra och följa upp de aktiviteter och åtgärder som identifierats i kvalitetsrapporten
- årligen rapportera om kvalitetsarbetet till styrelsen
- dela resultat och erfarenheter från kvalitetssäkringsprocessen i lämpliga sammanhang

Universitetsdirektören förväntas

- delta i rektors kvalitetsdialog med dekanerna och där identifiera behov av aktiviteter och åtgärder som verksamhetsstödet ansvarar för
- inom verksamhetsstödet genomföra och följa upp identifierade aktiviteter och åtgärder

SLUSS och/eller SLUSS-DN representanter förväntas

- delta i de årliga kvalitetsdialogerna mellan fakultetsledningar och rektor
- doktorander medverkar även i nulägesanalyser i egenskap av medarbetare vid institutionerna

Externa granskare (in om ramen för utvärderingen Kvalitet och Nytt) förväntas:

- tillföra ett externt perspektiv i granskningen av SLU:s forskning och miljöanalys

Kvalitetsområden och kvalitetsstandarder

Den systematiska kvalitetssäkringen av forskning och miljöanalys vid SLU utgår från fem kvalitetsområden, som beskriver *förutsättningar för hög kvalitet i verksamheten*. För varje kvalitetsområde har en standard, dvs. en intern målbild, definierats. Varje standard är uppdelad i ett antal delstandarder, som belyser olika aspekter.

OBS: Begreppet ”*verksamheten*” avser här både forskning och miljöanalys. Vissa standarder och delstandarder är mer relevanta inom den ena eller andra typen av

verksamhet, men de flesta är tillämpliga inom båda.

1. Kompetensförsörjning och kompetensutveckling

Standard:

Kompetensförsörjningen baseras på behov inom forskning, miljöanalys och utbildning. Rekrytering sker i öppen konkurrens. Medarbetarna ges möjlighet till kompetensutveckling.

Delstandarder:

1.1 Arbetet med kompetensförsörjningsplanering är systematiskt och långsiktigt, och inkluderar jämställdhets- och lika villkorsperspektiv.

1.2 Rekryteringsprocessen är öppen, transparent och meritbaserad.

1.3 Medarbetarna erbjuds möjlighet till kompetensutveckling, på lika villkor och oavsett kön.

1.4 Etablering och utveckling av forskare tidigt i karriären understöds särskilt.

2. Utveckling och förnyelse

Standard:

Verksamheten präglas av ett gott ledar- och medarbetarskap och en hållbar arbetsmiljö på lika villkor. Former och utrymme finns för att utveckla och förnya verksamheten.

Delstandarder:

2.1 Verksamheten arbetar systematiskt för att främja lika villkor, jämställdhet och en god arbetsmiljö som är fri från diskriminering.

2.2 Verksamheten erbjuder goda möjligheter till kreativ och öppen vetenskaplig diskussion, där medarbetarnas kompetens tas till vara.

2.3 En kontinuerlig strategisk diskussion förs om prioriteringar och behov av åtgärder för utveckling och förnyelse.

2.4 Verksamheten utvecklas och förnyas genom såväl internt som nationellt och internationellt samarbete, inklusive mobilitet.

2.5 Forskarutbildningen är en integrerad del i verksamheten och bidrar till utveckling och förnyelse.

2.6 Verksamheten utvecklas och förnyas genom medverkan i utbildning på grund- och avancerad nivå.

3. Infrastruktur

Standard:

Infrastruktur för forskning och miljöanalys speglar verksamhetens behov och utveckling, samt präglas av tillgänglighet och effektiv resursanvändning.

Delstandarder:

3.1 Medarbetarna har kännedom om och tillgång till nödvändig infrastruktur inom SLU och externt.

3.2 Resurser för infrastruktur fördelas och prioriteras baserat på behoven inom forskning, miljöanalys och utbildning.

3.3 Infrastrukturen utvecklas i takt med vetenskaplig och teknisk utveckling.

4. Samverkan och ömsesidigt lärande

Standard:

Samverkan med det omgivande samhället leder till ömsesidigt lärande och utveckling av ny kunskap och kompetens.

Delstandarder:

4.1 Verksamheten utvecklas genom samverkan med intressenter utanför akademien.

4.2 Samverkan med omgivande samhälle utvecklas och planeras strategiskt, där kompetens och erfarenheter kopplade till samverkan tas tillvara.

4.3 Öppen vetenskap i form av publikationer, beslutsunderlag och tillgängliggörande av data utvecklar verksamheten och dess samverkan med omgivande samhälle.

4.4 Medverkan i statliga utredningar, remisser, policyarbete och andra typer av expertuppdrag utvecklar verksamheten och dess samverkan med omgivande samhälle.

4.5 Kanaler och verktyg för kommunikation av ny kunskap finns att tillgå och utnyttjas inom verksamheten.

4.6 Möjligheterna att utveckla resultat från verksamheten till innovationer är kända och utnyttjas.

5. God forskningssed

Standard: Verksamheten bedrivs med vetenskaplig integritet enligt god forskningssed.

Delstandarder:

5.1 Etiska riktlinjer och principer för god forskningssed är väl kända och efterlevs i verksamheten.

5.2 Inom verksamheten förs en kontinuerlig diskussion om vetenskaplig integritet och forskningens oberoende.

5.3 Misstankar om oredlighet, dvs. avvikelser från god forskningssed, följs upp och åtgärder vidtas vid behov enligt SLU:s interna riktlinjer.

Standarderna grundas på följande lagstiftning och styrdokument:

HL = Högskolelag, SFS 1992:1432; HF = Högskoleförordning, SFS 1993:100

FSLU = Förordning för Sveriges lantbruksuniversitet, SFS 1993:221 FL =

Förvaltningslag, SFS 1986:223; Systematiskt arbetsmiljöarbete (AFS 2001:1); LAO

Lag (2019:504) om ansvar för god forskningssed och prövning av oredlighet i

forskning; ECR = European Charter for Researchers; CRR = Code for Recruitment

of Researchers; SUHF = Gemensamt ramverk för lärosätenas kvalitetssäkring och

kvalitetsutveckling av forskning (SUHF 2019).